TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ B** **TỈNH LÂM ĐỒNG** ----------	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc** ----------
Số: **01**/2023/QĐST-DS	*Bảo Lộc, ngày 17 tháng 04 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v " Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự".
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ B, TỈNH LÂM ĐỒNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Lê Thị Hòa

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Đinh Duy Toàn- Thư ký Tòa án nhân dân thành phố B, tỉnh Lâm Đồng.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố B tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thùy Linh- Kiểm sát viên.

Ngày 17 tháng 04 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố B, tỉnh Lâm Đồng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 19/2023/TLST-DS ngày 14 tháng 02 năm 2023 về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2023/QĐST-DS ngày 03 tháng 04 năm 2023; gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự*: Bà Vũ Thị L, sinh năm 1956; địa chỉ: Số 04 S, xã L, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng; (có mặt).

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan*:

Bà Vũ Thị H**,** sinh năm 1969; địa chỉ: Ấp H, xã H, huyện T, tỉnh Đồng Nai; (có đơn yêu cầu giải quyết vắng mặt).

Ông Vũ Kim Q**,** sinh năm 1972; địa chỉ: Số 83, đường T, phường L, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng; (có đơn yêu cầu giải quyết vắng mặt).

Ông Vũ Quốc H1**,** sinh năm 1974; địa chỉ: Tổ 13, phường L, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng; (có đơn yêu cầu giải quyết vắng mặt).

Anh Vũ Xuân C, sinh năm 1994

Anh Vũ Gia N, sinh năm 1997

Địa chỉ: Số 22, đường L, phường 2, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng.

Chị Vũ Ngọc Thúy H, sinh năm 1999

Địa chỉ thường trú: Tổ 16, phường 2, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng.

Địa chỉ chỗ ở hiện nay: Số 04 S, xã L, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng; (có đơn yêu cầu giải quyết vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 03/02/2023, tờ tự khai, người yêu cầu bà Vũ Thị L trình bày: Bà là chị ruột của bà Vũ Thị Th, bố, mẹ của bà là ông Vũ Ngọc Th1(chết ngày 10/9/1984) và bà Đỗ Thị L (chết ngày 09/8/2017). Bố, mẹ bà sinh được bảy người con gồm: Bà Vũ Thị L, ông Đỗ Đức V (chết ngày 28/12/2017- ông V có vợ là Nguyễn Thị Th3 (chết ngày 10/8/2003), có con tên Vũ Xuân C, Vũ Gia N, Vũ Ngọc Thủy H), bà Vũ Thị L1 (chết ngày 22/10/2016, bà L1 không có chồng, con), bà Vũ Thị Th, bà Vũ Thị H, ông Vũ Kim Q và ông Vũ Quốc H1. Từ nhỏ bà Vũ Thị Th đã khuyết tật nặng do bị bệnh tâm thần phân liệt, chậm phát triển trí tuệ bẩm sinh, không nhận thức được, không có khả năng học tập, lao động nuôi sống bản thân, mọi sinh hoạt cá nhân đều do người thân trong gia đình chăm sóc. Ngày 20/12/2013 bà Vũ Thị Th được Ủy ban nhân dân xã L cấp giấy xác nhận khuyết tật và hiện bà Th được Phòng Lao động thương binh xã hội thành phố B, tỉnh Lâm Đồng cấp sổ lĩnh tiền trợ cấp xã hội hàng tháng đối với người thuộc đối tượng khuyết tật thần kinh tâm thần- trí tuệ. Hiện bà Th sống chung với bà L và do bà L trực tiếp chăm sóc. Do đó, bà L đề nghị Tòa án tuyên bố bà Th mất năng lực hành vi dân sự để thực hiện các giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của bà Th, đồng thời đề nghị cử bà Vũ Thị L, sinh ngày 02/8/1956 nơi cư trú số 04 S, xã L, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng làm người giám hộ cho bà Vũ Thị Th.

Tại bản tự khai của những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Vũ Thị H, ông Vũ Kim Q và ông Vũ Quốc H1 trình bày: Các ông, bà là em ruột của bà Vũ Thị Th, các ông, bà thống nhất với đơn yêu cầu của bà L; đề nghị Tòa án tuyên bố bà Vũ Thị Th, sinh năm 1965 là người mất năng lực hành vi dân sự và đồng ý thỏa thuận xác định bà Vũ Thị L là người giám hộ cho bà Th.

Tại bản tự khai của những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan anh Vũ Xuân C, Vũ Gia N và chị Vũ Ngọc Thúy H trình bày: Các anh, chị là con của ông Vũ Đức V (chết năm 2017), bà Nguyễn Thị Th3 (chết năm 2003) và là cháu của bà Vũ Thị Th. Nay bà Vũ Thị L đề nghị Tòa án tuyên bố bà Vũ Thị Th, sinh năm 1965 là người mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị cử bà Vũ Thị L là người giám hộ cho bà Th thì các anh, chị đồng ý, không có ý kiến gì.

Đại diện viện kiểm sát nhân dân thành phố B, tỉnh Lâm Đồng tham gia phiên họp phát biểu ý kiến về việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán, Thư ký phiên họp, việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng dân sự kể từ khi thụ lý việc dân sự cho đến trước thời điểm Thẩm phán ra quyết định giải quyết việc dân sự là đúng theo quy định của pháp luật. Đồng thời đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà L, tuyên bố bà Vũ Thị Th, sinh ngày 21/3/1965 là người mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định bà Vũ Thị L, sinh ngày 02/8/1956 nơi cư trú số 04 S, xã L, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng làm người giám hộ cho bà Vũ Thị Th.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố B, tỉnh Lâm Đồng nhận định:

[1] Về tố tụng: Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự do bà Vũ Thị L cung cấp, có cơ sở xác định đây là việc dân sự về "*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự",* bà Th trú tại số nhà 04 S, xã L, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng nên việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố B, căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sư.

Về quyền yêu cầu: Ông Vũ Ngọc Th1(chết ngày 10/9/1984) và bà Đỗ Thị L (chết ngày 09/8/2017). Ông Th1, bà L có bảy người con gồm: Bà Vũ Thị L, ông Đỗ Đức V (chết ngày 28/12/2017- ông V có vợ là Nguyễn Thị Th3 (chết ngày 10/8/2003), có con tên Vũ Xuân C, Vũ Gia N, Vũ Ngọc Thủy H), bà Vũ Thị L1 (chết ngày 22/10/2016, bà L1không có chồng, con), bà Vũ Thị Th, bà Vũ Thị H, ông Vũ Kim Q và ông Vũ Quốc H1. Như vậy bà Vũ Thị L có quan hệ huyết thống với bà Vũ Thị Th (là chị em). Bà Th hiện nay chưa có chồng, con nên bà L có quyền yêu cầu tuyên bố bà Th là người mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 376 Bộ luật tố tụng dân sự.

Về thủ tục giải quyết vắng mặt: Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Vũ Thị H, ông Vũ Kim Q, ông Vũ Quốc H1, anh Vũ Xuân C, anh Vũ Gia N và chị Vũ Ngọc Thúy H có đơn xin vắng mặt tại phiên hop đồng thời đã có lời khai trực tiếp với Tòa án nên căn cứ Điều 367 Bộ luật tố tụng dân sư để tiến hành phiên họp theo thủ tục chung;

[2] Về nội dung: Bà Vũ Thị L có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Vũ Thị Th, sinh năm 1965 mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị Tòa án xác định người đại diện theo pháp luật cho bà Th. Qua các lời khai của người yêu cầu và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan và kết quả xác minh tại địa phương cho thấy bà Th bị chậm phát triển trí tuệ bẩm sinh, không nhận thức được, không có khả năng học tập, không thể tự chăm sóc bản thân, mọi sinh hoạt cá nhân phải do người thân chăm sóc.

Ngày 10/03/2023 Tòa án nhân dân thành phố B đã ban hành quyết định trưng cầu giám định số 02/2023/QĐ-TCGĐ trưng cầu giám định tại chỗ về tình trạng sức khỏe, năng lực hành vi dân sự của bà Th. Tại kết luận giám định pháp y tâm thần số 39/KLGĐ ngày 17/3/2023 của trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên kết luận "*Về y học: Đương sự chậm phát triển tâm thần nặng (F72 -ICD10); Về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Đương sự mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi*". Do đó yêu cầu của bà L là có căn cứ, phù hợp với quy định của pháp luật. Căn cứ Điều 22, 47, 48, 53, khoản 1 Điều 58 Bộ luật Dân sự chấp nhận yêu cầu của bà L, tuyên bố bà Th mất năng lực hanh vi dân sự và chỉ định bà Vũ Thị L (chị gái bà Th) là người giám hộ cho bà Th theo quy định của pháp luật.

[3] Về chi phí tố tung: Quá trình xét đơn yêu cầu bà L có đơn yêu cầu trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với bà Th đồng thời đã nộp chi phí tố tụng, bà L đã được quyết toán theo quy định của pháp luật và không có ý kiến gì về chi phí trưng cầu giám định.

[4] Xét đề nghị của Đại diện viện kiểm sát tại phiên họp là có cơ sở phù hợp với quy định của pháp luật nên cần chấp nhận.

[5] Về lệ phí: Bà Vũ Thị L có đơn xin miễn tiền tạm ứng lệ phí, lệ phí vì là người cao tuổi (sinh năm 1956); nên thuộc trường hợp được miễn tiền tạm ứng lệ phí, lệ phí.

QUYẾT ĐỊNH:

-Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35,điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 370, 376, 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

-Áp dụng các Điều 22, 47, 48, 53, khoản 1 Điều 58 Bộ luật Dân sự năm 2015;

-Áp dụngNghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Uỷ ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Toà án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Vũ Thị L.

Tuyên bố bà Vũ Thị Th, sinh năm 1965. Hộ khẩu thường trú: Số 04, đường Sư Vạn Hạnh, xã L, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng, là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Chỉ định bà Vũ Thị L, sinh năm 1956 (là chị gái của bà Th). Hộ khẩu thường trú: Số 04, đường S, xã L, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng là người giám hộ cho bà Th.

Bà L đại diện cho bà Th trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của bà Th.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Vũ Thị L có đơn xin miễn tiền tạm ứng lệ phí, lệ phí vì là người cao tuổi (sinh năm 1956); nên thuộc trường hợp được miễn tiền tạm ứng lệ phí, lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự. Hoàn trả cho bà Vũ Thị L số tiền tạm ứng lệ phí DSST đã nộp là 300.000đ (ba trăm nghìn đồng) theo biên lai thu số 0005569 ngày 14/02/2023 của Chị cục Thi hành án dân sự thành phố B.

4. Về chi phí tố tụng: Bà L đã nộp đủ chi phí trưng cầu giám định.

5.Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo, quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết theo quy định của pháp luật. Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
+*Những người tham gia tố tụng;*
+ TAND tỉnh Lâm Đồng;
+ VKSND thành phố.B;
+ T.H.A
+ Lưu hồ sơ

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký và đóng dấu)

Lê Thị Hòa